

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІІІ МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

декан ІІІ медичного факультету,
доцент Циніков М.А.

« 04 » листопада 2022 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ АДАПТИВНІ ЗАСОБИ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ

РОЗГЛЯНУТО на засіданні Студентської Ради Протокол № <u>03/10</u> від « <u>27</u> » <u>листопада</u> 2022 р.	РОЗГЛЯНУТО на засіданні спільної Вченої ради медичних та міжнародних факультетів Протокол № <u>2</u> від « <u>01</u> » <u>листопада</u> 2022 р.
---	--

1. Загальна інформація про викладача

Викладач: старший викладач, кандидат наук з фіз. вих. та спорту Олійник М.О.

e-mail: OleynikMikel.1991@ukr.net

Кафедра: фіз. реабілітації, спорт. медицини, фізичного виховання і здоров'я.

Адреса: 69035, м. Запоріжжя, проспект Маяковського, 26.

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

Назва дисципліни: «Сучасні адаптивні засоби у фізичній терапії».

Код навчальної дисципліни: ВК 2.2.

Кількість кредитів з дисципліни: *90 годин / 3 кредити ECTS (лекцій – 10, практичних занять – 20, СРС – 60).*

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Семестр: 2.

Згідно розкладу занять.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

4.1 Пререквізити

Для успішного навчання та опанування ключових компетентностей з дисципліни «Сучасні адаптивні засоби у фізичній терапії» необхідна наявність базових знань із «Анатомія людини», «Нормальна фізіологія», «Основи психології та психофізіології», «Гістологія», «Фармакологія», «Загальна хімія», «Гігієна», «Внутрішня медицина», «Спортивна медицина», «Фізична реабілітація», «Основи фізичної терапії та ерготерапії», «Вступ до спеціальності (за професійним спрямуванням)», «Фізична та реабілітаційна медицина», «Теорія і методика адаптивного фізичного виховання», «Коригуюча гімнастика», «Біомеханіка і клінічна кінезіологія»

4.2 Постреквізити

Дисципліни, для вивчення яких є обов'язковими знання, здобуті при вивченні «Сучасні адаптивні засоби у фізичній терапії»: всі фізіотерапевтичні дисципліни.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Призначення навчальної дисципліни

Спеціаліст з фізичної терапії, який викладає дисципліну «Сучасні адаптивні засоби у фізичній терапії» повинен знати основні методи обстеження різних систем організму людини (серцево-судинної системи, нервової системи, опорно-рухового апарату, дихальної системи, порушенням діяльності аналізаторів та інтелектуального розвитку тощо) та вміти їх інтерпретувати.

Завдання навчальної дисципліни «Сучасні адаптивні засоби у фізичній терапії»:

- ознайомити з різними порушеннями функцій людини, які потребують застосування сучасних адаптивних засобів у фізичній терапії;
- ознайомити з вимогами до сучасних адаптивних засобів у фізичній терапії;
- ознайомити з показами та протипоказами щодо використання сучасних адаптивних засобів у фізичної терапії;
- ознайомлення з особливостями використання сучасних адаптивних засобів при різних нозологіях у фізичній терапії;
- навчити обирати сучасні адаптивні пристрої, залежно від потреб осіб з неповносправністю;
- засвоїти особливості підбору сучасних адаптивних засобів для покращення якості життя осіб з неповносправністю.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни «Сучасні адаптивні засоби в фізичній терапії» здобувачі вищої освіти мають оволодіти такими **компетенціями**:

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- ЗК 4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми;
- ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення;
- ЗК 6. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- ЗК 7. Здатність працювати автономно;
- ЗК 8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 01. Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ).

СК 02. Здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми фізичної терапії або ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану.

СК 03. Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії.

СК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.

СК 05 Здатність надавати першу медичну (долікарську) допомогу за умов надзвичайних ситуацій та військових дій, розуміти основи тактичної медицини.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності. Спеціалізація 227.1 Фізична терапія (СКфт)

СКфт 01. Здатність розуміти клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта/клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування.

СКфт 02. Здатність обстежувати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією за допомогою стандартизованих та нестандартизованих інструментів оцінювання, визначати фізичний розвиток та фізичний стан.

СКфт 03. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.

СКфт 04. Здатність проводити фізичну терапію осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.

СКфт 05. Здатність планувати та контролювати тривалість та інтенсивність терапевтичних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта та цілям фізичної терапії.

СКфт 06. Здатність провадити наукову діяльність у сфері фізичної терапії.

5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни – це формування системи знань та практичних компетентностей для застосування та підбору сучасних адаптивних засобів і технологій особам з різними вадами, захворюваннями та навичками правильного користування цими засобами у фізичній терапії.

5.3 Завдання вивчення дисципліни.

Комплексний кінцевий програмний результат навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «Сучасні адаптивні засоби у фізичній терапії»:

ПРфт 01. Застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.

ПРфт 02. Уміти вибирати і аналізувати інформацію про стан пацієнта.

ПРфт 03. Проводити фізичну терапію пацієнтів/клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями.

ПРфт 04. Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

ПРфт 05. Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі.

ПРфт 06. Визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій.

ПРфт 07. Спілкуватися з пацієнтом/клієнтом для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та результатів фізичної терапії.

ПРфт 08. Прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології.

ПРфт 09. Встановлювати цілі втручання.

ПРфт 10. Створювати (планувати) програму фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану.

ПРфт 11. Реалізовувати програми фізичної терапії фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану відповідно до наявних ресурсів і оточення.

ПРфт 12. Здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програми фізичної терапії.

ПРфт 13. Коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів.

ПРфт 17. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері фізичної терапії, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики та інструменти досліджень, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки.

ПРфт 18. Дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми **студенти повинні:**

знати:

- показання та протипоказання до використання сучасних адаптивних засобів фізичної терапії;
- причини виникнення, клінічні прояви та методи діагностики ушкоджень і дефектів опорно-рухового апарату, нервової системи, порушення діяльності аналізаторів та інтелектуального розвитку;
- принципи підбору сучасних адаптивних засобів у фізичній терапії з урахуванням характеру неповносправності, клінічного стану пацієнтів, їх функціональних можливостей та віку;
- ефективні та сучасні адаптивні засоби фізичної терапії;
- інструментальні, функціональні та візуальні методи контролю за станом пацієнтів під час використання сучасних адаптивних засобів фізичної терапії;

вміти:

- аналізувати науково-методичну літературу з проблем використання сучасних адаптивних засобів фізичної терапії неповносправних з ушкодженнями та дефектами опорно-рухового апарату, нервової системи, порушенням діяльності аналізаторів та інтелектуального розвитку;
- збирати анамнез, оглядати, діагностувати хворого перед призначенням необхідних сучасних адаптивних засобів фізичної терапії;
- ставити пріоритетні завдання у комплексній фізичній терапії неповносправних із ушкодженнями та дефектами опорно-рухового апарату, нервової системи, порушенням діяльності аналізаторів та інтелектуального розвитку;
- використовувати ефективні та сучасні адаптивні засоби фізичної терапії;
- складати етапні або комплексні програми;
- правильно давати методичні рекомендації під час використання сучасних адаптивних засобів фізичної терапії;
- підбирати для пацієнта той чи інший допоміжний сучасний засіб, враховуючи особливості захворювання;
- враховувати побажання пацієнтів під час підбору сучасного адаптивного засобу;
- методично правильно користуватися технічною термінологією сучасних технічних адаптивних засобів фізичної терапії;
- проводити контроль за станом пацієнта під час процесу фізичної терапії;

- аналізувати та вносити корективи під час апробації сучасних адаптивних засобів фізичної терапії;

- надавати методичні рекомендації, щодо покращання якості життя пацієнтам з обмеженими можливостями, пацієнтам з ушкодженнями та дефектами опорно-рухового апарату, нервової системи, порушенням діяльності аналізаторів та інтелектуального розвитку.

5.4 Зміст навчальної дисципліни:

Програма навчальної дисципліни «Сучасні адаптивні засоби у фізичній терапії» складається з лекцій – 10 год.; практичних – 20 год.; СРС – 60 год..

Назви тем:

Змістовий модуль 1. Особливості сучасних адаптивних засобів у фізичній терапії.

Тема 1. Основні поняття про сучасні адаптивні засоби у фізичній терапії:

1.1. Історія розвитку адаптивних засобів;

1.2. Нормативно-правове забезпечення громадян сучасними адаптивними технічними засобами реабілітації в Україні;

1.3. Терміни виготовлення та експлуатації технічних засобів фізичної терапії;

1.4. Вимоги до сучасних адаптивних засобів у фізичній терапії.

Тема 2 . Сучасні адаптивні засоби у кінезотерапії:

2.1. Облаштування кабінетів та залів фізичної терапії сучасними технічними засобами;

2.2. Тренажери, види, класифікація;

2.3. Характеристика професійних ергометрів;

2.4. Характеристика сучасних засобів для підвісної терапії;

2.5. Характеристика апаратів для відновлення амплітуди рухів та сили м'язів;

2.6. Характеристика апаратів для тренування рівноваги та координації тіла.

Тема 3. Сучасні адаптивні засоби та методи при проведенні занять з дітьми шкільного віку:

3.1. Організація занять адаптивною фізичною культурою з дітьми шкільного віку;

3.2. Підвищення фізіологічної активності сучасними засобами фізичного виховання з корекційним спрямуванням;

3.3. Характеристика схеми занять та рекомендацій щодо занять АФК з використанням сучасних засобів у фізичній терапії.

Змістовий модуль 2. Ортезування та протезування у фізичній терапії.

Тема 4. Протезування у фізичній терапії:

- 4.1. Ампутації, види, покази;
- 4.2. Протезування кінцівок, види протезів та їх характеристика;
- 4.3. Протезування молочних залоз, види протезів та їх характеристика;
- 4.4. Ендопротезування та особливості у фізичній терапії.

Тема 5. Сучасні адаптивні засоби для відновлення функцій при порушеннях та деформаціях опорно-рухового апарату:

- 5.1. Сучасні адаптивні технічні засоби для пересування;
- 5.2. Ортезування, завдання, класифікація ортезів;
- 5.3. Ортезування тулуба;
- 5.4. Ортезування верхніх кінцівок;
- 5.5. Ортезування нижніх кінцівок.

Тема 6. Підсумкове заняття. Залік.

№ п/п	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин	Завдання для самостійної роботи
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Особливості сучасних адаптивних засобів у фізичній терапії.			
1	Тема 1. Основні поняття про сучасні адаптивні засоби у фізичній терапії. Історія розвитку адаптивних засобів; Нормативно-правове забезпечення громадян сучасними адаптивними технічними засобами реабілітації в Україні; Терміни виготовлення та експлуатації технічних засобів фізичної терапії; Вимоги до сучасних	Л - 2 год ПЗ - 4 год., СРС - 10 год.	Опрацювання тем за допомогою дистанційних технологій та програм. «Історія розвитку сучасних адаптивних засобів у світі та в Україні. Роль і місце сучасних адаптивних засобів у сфері діяльності фізичного терапевта» Опрацювання практичних навичок.

	адаптивних засобів у фізичній терапії.		
2	Тема 2 . Сучасні адаптивні засоби у кінезотерапії. Облаштування кабінетів та залів фізичної терапії сучасними технічними засобами; Тренажери, види, класифікація; Характеристика професійних ергометрів; Характеристика сучасних засобів для підвісної терапії; Характеристика апаратів для відновлення амплітуди рухів та сили м'язів; Характеристика апаратів для тренування рівноваги та координації тіла	Л - 2 год ПЗ - 4 год., СРС - 10 год.	Опрацювання тем за допомогою дистанційних технологій та програм. «Сучасні тренажерні апарати. Сучасні протезні технології» Опрацювання практичних навичок.
3	Тема 3. Сучасні адаптивні засоби та методи при проведенні занять з дітьми шкільного віку. Організація занять адаптивною фізичною культурою з дітьми шкільного віку; Підвищення фізіологічної активності сучасними засобами фізичного виховання з корекційним спрямуванням; Характеристика схеми занять та рекомендацій щодо занять АФК з використанням сучасних засобів у фізичній терапії.	Л - 2 год ПЗ - 3 год., СРС - 10 год.	Опрацювання тем за допомогою дистанційних технологій та програм. «Характеристика сучасних адаптивних засобів для пересування (крісла колісні). Допоміжні засоби для особистої рухомості, переміщення та підйому (палиці, милиці, ходуники).» Опрацювання практичних навичок.

Змістовий модуль 2. Ортези та протези у фізичній терапії, ерготерапії.			
4	Тема 4. Протезування у фізичній терапії. Ампутації, види, покази; Протезування кінцівок, види протезів та їх характеристика; Протезування молочних залоз, види протезів та їх характеристика; Ендопротезування та особливості у фізичній терапії.	Л - 2 год ПЗ - 3 год., СРС - 10 год.	Опрацювання тем за допомогою дистанційних технологій та програм. «Характеристика спеціальних сучасних засобів для самообслуговування та догляду. Мультимедійна презентація. Характеристика меблів та оснащення для неповносправних (столи, меблі для сидіння, ліжка, матраци проти пролежневів, перила та поручні, брусся, опори)» Опрацювання практичних навичок.
5	Тема 5. Сучасні адаптивні засоби для відновлення функцій при порушеннях та деформаціях опорно-рухового апарату. Сучасні адаптивні технічні засоби для пересування; Ортезування, завдання, класифікація ортезів; Ортезування тулуба; Ортезування верхніх кінцівок; Ортезування нижніх кінцівок	Л - 2 год ПЗ - 4 год., СРС - 10 год.	Опрацювання тем за допомогою дистанційних технологій та програм. «Різновиди корсетів при травмах ОРА. Допоміжні засоби для особистої гігієни: крісла-стілці, сидіння на унітаз, сидіння-надставки на унітаз, щипці для туалетного паперу, стільці, табурети, сидіння для ванни та душу, східці, підставки для ванни, умивальники.» Опрацювання практичних навичок.
6	Тема 6. Підсумкове заняття. Залік.	ПЗ - 2 год., СРС - 10 год.	Опрацювання тем за допомогою дистанційних технологій та програм. «Ендопротезування у фізичній терапії. Підготовка до підсумкового заняття та заліку» Опрацювання практичних навичок.

6. Самостійна робота студента.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Історія розвитку сучасних адаптивних засобів у світі та в Україні. Роль і місце сучасних адаптивних засобів у сфері діяльності фізичного терапевта. Конспект самопідготовки	10
2	Тема 2. Сучасні тренажерні апарати. Сучасні протезні технології. Мультимедійна презентація.	10
3	Тема 3. Характеристика сучасних адаптивних засобів для пересування (крісла колісні). Допоміжні засоби для особистої рухомості, переміщення та підйому (палиці, милиці, ходунки). Конспект самопідготовки.	10
4	Тема 4. Характеристика спеціальних сучасних засобів для самообслуговування та догляду. Мультимедійна презентація. Характеристика меблів та оснащення для неповносправних (столи, меблі для сидіння, ліжка, матраци проти пролежневів, перила та поручні, брусья, опори). Мультимедійна презентація.	10
5	Тема 5. Різновиди корсетів при травмах ОРА. Допоміжні засоби для особистої гігієни: крісла-стілці, сидіння на унітаз, сидіння-надставки на унітаз, щипці для туалетного паперу, стільці, табурети, сидіння для ванни та душу, східці, підставки для ванни, умивальники. Конспект самопідготовки.	10
6	Ендопротезування у фізичній терапії. Конспект самопідготовки. Підготовка до підсумкового заняття та заліку.	10
Всього		60

Консультативна допомога студентам здійснюється згідно графіка консультацій викладача розміщеному на інформаційному стенді кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання та здоров'я або на сайті кафедри.

Контрольні заходи: самостійна робота студентів, що передбачена в темі поряд із аудиторною роботою, оцінюється безпосередньо на практичних заняттях.

7. Список основної та додаткової літератури

7.1 Основна література.

1. Богдановська Н., Кальонова І. Фізична реабілітація засобами фізіотерапії. підруч. для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спец. "Фізична терапія, ерготерапія" Запоріж. нац. ун-т. Суми: Університетська книга. 2020. 327 с.
2. Вакуленко Л. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник. за заг. ред. Л. Вакуленко, В. Клапчука. Тернопіль: Укрмедкн.: ТДМУ, 2018. 371 с.

3. Герцик А. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації, фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату: монографія. Львів: ЛДУФК, 2018. 388 с.

4. Колишкін О. Теоретико-практичні основи адаптивної фізичної культури: навч. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2020. 424 с.

5. Ольховик А. Діагностика рухових можливостей у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник. С: Сумський державний університет, 2018. 146 с.

6. Філак Я.Ф., Філак Ф.Г. Протезування та ортезування у фізичній терапії: навчальний. Ужгород: ФОП Сабов А.М. 2018. 102 с.

7. Швесткова О., Сладков П.. Фізична терапія: підручник. Київ. 2019. 272 с.

7.2 Допоміжна література.

1. Завацький Ю. Засоби фізичної реабілітації та медико-соціальні основи здоров'язбереження людини: навч.-метод. посіб. Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2018. 231 с.

2. Козьолкін О., Сікорська М., Візір І. Нейрореабілітація: навчально-методичний посібник для самостійної роботи та для підготовки до практичних занять студентів-бакалаврів IV курсу III медичного факультету, що навчаються за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія». Запоріжжя: ЗДМУ. 2020. 215 с.

3. Михалюк Є., Резніченко Ю. Терапевтичні вправи: підручник. Запоріжжя: ЗДМУ. 2020. 228 с.

4. Мосейчук Ю. Адаптивне фізичне виховання. навч. посіб. Чернівці: ЧНУ ім. Юрія Федьковича: Рута. 2019. 99 с.

5. Мухін В. Фізична реабілітація в травматології: монографія. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Львів: ЛДУФК. 2016. 399 с.

6. Ціж Л.М. Актуальні проблеми забезпечення технічними засобами реабілітації осіб з інвалідністю в Україні. Вісник Запорізького національного університету: Збірник наук. стат. Фізичне виховання та спорт. 2017. № 1. С. 183-191.

7. Luke E. Kelly. Adapted physical education national standards. 2020. 266 p.

7.3 Інформаційні ресурси

1. Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <https://zounb.zp.ua/>

2. Наукова бібліотека Запорізького державного медичного університету. URL: <http://lib.zsmu.edu.ua>

3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua

4. Міжнародна федерація ерготерапії URL: <http://www.wfot.org/AboutUs/AboutOccupationalTherapy/DefinitionofOccupationalTherapy.aspx>

5. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я: МКФ Всесвітня організація охорони здоров'я, 2001. URL: <https://moz.gov.ua/mkf3>.

6. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я: МКФ. URL: https://physrehab.org.ua/wp-content/uploads/docs/5210-preklad_mkf_dorosla_v_docx.pdf.

7. Механотерапевтичне обладнання для фахівців фізичної терапії. URL: <http://mediline.com.ua>

8. Українська асоціація фізичної терапії. URL: <http://physrehab.org.ua/uk/home>

8. Контроль і оцінка результатів навчання

8.1. Види контролю:

- Поточний
- Підсумковий (заключний)

8.2. Форми контролю

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретною метою і завданнями і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять – усне або письмове експрес-опитування або тестування, а також контроль практичних умінь студентів під час виконання практичних завдань і вирішення типових ситуаційних завдань, інтерпретацію результатів різних методів обстеження пацієнта. У процесі навчальної діяльності застосовувалися такі методи діагностики рівня підготовки студентів: тестовий контроль, розв'язування ситуаційних завдань, контроль практичних умінь і навичок, усна співбесіда з викладачем або письмове експрес-опитування.

Для оцінювання **поточної навчальної діяльності** встановлюється єдина шкала, яка визначає фіксовані значення для максимально можливої та мінімально необхідної кількості балів (110 балів, якщо поточні оцінки – «відмінно» та 60 балів, якщо поточні – «задовільно». До 110 максимальних балів можуть додаватись бали за індивідуальну роботу – не більше 10). Бали за поточну успішність прив'язуються до

середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять в модулі. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для запланованої теми.

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку після завершення вивчення дисципліни і передбачає перевірку: теоретичних знань і практичних умінь їх використовувати в конкретних ситуаціях (вирішення тестових, ситуаційних і аналітичних завдань). До складання заліку допускаються студенти, у яких відсутня академічна заборгованість (пропуски лекцій, практичних занять, опановано теоретичні і методичні аспекти СРС, а також незадовільні оцінки). Студенту, який з поважної причини мав пропуски навчальних занять, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну. Для студентів, які пропустили навчальні заняття без поважних причин, рішення про їх відпрацювання приймається індивідуально деканом факультету. Відпрацювання студентом, пропущених ним занять, здійснюється згідно графіка консультацій, представленого на кафедрі.

Залік з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі теми, що передбачені для вивчення робочою програмою, і складається з середньої арифметичної кількості балів за поточну успішність.

9. Політика навчальної дисципліни

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.